

แจ้งเตือนการระบาด โรคมือเท้าปาก

จากการติดตามสถานการณ์โรคมือเท้าปากของจังหวัดร้อยเอ็ด ปี ๒๕๖๐ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ถึง วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ มีรายงานผู้ป่วย จำนวน ๔๘๐ ราย ไม่มีเสียชีวิต อัตราป่วย ๓๖.๖๘ ต่อประชากรแสนคน จำนวนผู้ป่วยในเดือนมกราคมถึงมิถุนายน ปีนี้มากกว่า ปี ๒๕๕๙ และมากกว่าค่ามัธยฐาน ๕ ปี ในช่วงเวลาเดียวกัน ๒.๗๒ เท่า

กลุ่มอายุที่พบผู้ป่วยสูงสุด คือ กลุ่มเด็กก่อนวัยเรียน อายุ 1 - 2 ปี (ร้อยละ 57.83) และ อายุ 3 - 4 ปี (ร้อยละ 30.05)

ส่วนใหญ่ มักพบการระบาดเป็นกลุ่มก้อน ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียนประถมศึกษา

ในสัปดาห์ที่ผ่านมา (ระหว่างวันที่ ๒๘ พ.ค. - ๔ มิ.ย. ๖๐) พบการระบาดในชั้นเรียนอนุบาล โรงเรียนประถมศึกษา ต.เกษตรวิสัย อ.เกษตรวิสัย และ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ต.หนองใหญ่ อ.โพนทอง

การป้องกันโรคมือเท้าปาก ต้องอาศัยความร่วมมือของศูนย์เด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล และสถานรับเลี้ยงเด็ก ในการตรวจคัดกรองเด็กเป็นประจำทุกวันในตอนเช้า โดยเฉพาะในช่วงเปิดเทอมและตลอดจนหน้าฝน (เดือนพฤษภาคม - สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐) หากพบเด็กที่มีอาการป่วยของโรคดังกล่าว ขอให้แยกออกจากเด็กปกติพร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ปกครองรับกลับบ้านทันที หลีกเลี่ยงไม่ให้เด็กที่มีอาการป่วยเล่นคลุกคลีกับเด็กปกติ และหากพบว่าป่วยควรพักรักษาตัวอยู่ที่บ้านจนกว่าจะหายขาด ไม่พาเด็กไปในที่ชุมชนแออัด เช่น ห้างสรรพสินค้า โรงภาพยนตร์ เป็นต้น รวมถึงให้เด็กล้างมือบ่อยๆ หรือทุกครั้งสัมผัสสิ่งสกปรกปนเปื้อนเชื้อโรค นอกจากนี้ ต้องหมั่นทำความสะอาดอุปกรณ์ เครื่องมือ ของใช้ ของเล่น ภายในศูนย์ฯ และโรงเรียนเป็นประจำทุกสัปดาห์หรือทุกครั้งที่มีเด็กป่วยด้วยโรคดังกล่าว

หากพบเด็กป่วยเป็นโรคมือ เท้า ปาก ให้แจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขใกล้บ้านทันที

4 ร. สกัดโรค มือ เท้า ปาก

- ร.** รักษาความสะอาดสถานที่ บ้าน โรงเรียน ศูนย์เด็กเล็ก
- ร.** รักษาสุขอนามัย หมั่นล้างมือก่อน และหลังรับประทานอาหาร และหลังขับถ่าย
- ร.** รู้ทันสังเกต มีไข้ มีจุด หรือผื่นแดงบริเวณมือ เท้า ปาก
- ร.** รู้ระวัง ไข้สูง หอบเหนื่อย ชีพ กล้ามเนื้ออ่อนแรง รีบพบแพทย์ทันที

กรมอนามัยส่งเสริมให้คนไทยสุขภาพดี

กรมอนามัย DOH

"ความสะอาด...หัวใจสำคัญในการป้องกันโรคมือ เท้า ปาก"

การป้องกันโรค

ดูแล

- รักษาความสะอาดสุขอนามัยส่วนบุคคล
- ล้างมือ ฟอกสบู่ให้สะอาด ก่อนรับประทานอาหาร และหลังขับถ่ายทุกครั้ง
- ใช้ช้อนกลางในการรับประทานอาหาร ไม่ใช้แก้วน้ำ หลอดดูดช้อน ชวดนม ร่วมกับผู้อื่น

หลีกเลี่ยง

- การคลุกคลี ใกล้ชิดกับผู้ป่วย
- แยกเด็กป่วยออกจากเด็กปกติ และให้หยุดเรียนจนกว่าจะหายป่วย
- นำทารกและเด็กเล็กไปในสถานที่แออัด หรือที่ๆ เด็กอยู่ร่วมกันจำนวนมาก หรือเล่นของเล่นร่วมกันในที่สาธารณะ ในช่วงที่มีการระบาด

ทำความสะอาด

- ผู้ดูแลเด็กต้องตัดเล็บให้สั้น หมั่นล้างมือบ่อยๆ
- ล้างมือให้สะอาดโดยเร็ว เมื่อเช็ดน้ำมูก น้ำลาย หรือเปลี่ยนผ้าอ้อม เสื้อผ้าที่เปื้อนอุจจาระ
- พื้น เครื่องใช้ หรือของเล่นเด็ก ที่อาจปนเปื้อนเชื้อโรคอย่างสม่ำเสมอ

ไปพบแพทย์

- ควรพาเด็กป่วย ไปพบแพทย์ หากมีไข้สูง และสงสัยว่าจะเป็นโรค มือ เท้า ปาก
- ให้ข้อมูลแก่แพทย์ผู้ทำการรักษา หากมีเด็กรอบข้างป่วยด้วยโรค มือ เท้า ปาก

3

โรคมือเท้าปาก

Hand foot mouth disease

โรคมือเท้าปากเป็นโรคติดต่อไวรัสที่มีภาวะเป็นในเด็กที่อายุน้อยกว่า 5 ขวบ แต่ก็อาจพบในผู้ใหญ่ได้ โรคมือเท้าปากจะเกิดเชื้อไวรัสกลุ่ม Enterovirus genus ซึ่งเชื้อโรคในกลุ่มนี้ประกอบด้วย polioviruses, coxsackieviruses, echoviruses, and enteroviruses

สาเหตุ

โรคปากเท้าบ่อยเกิดจากการติดต่อไวรัสที่ชื่อว่า Coxsackievirus โดยติดต่อประกอบด้วยพื้นที่ มือ เท้า และที่ปาก เริ่มต้นเป็นที่ปาก เหนือเพดาน ลิ้น และลามมาที่มือ เท้า บริเวณที่พื่นพื่นอ้อมเช่นกัน พื่นจะเป็นตุ่มน้ำใส มีแผลใบบาก อายุที่เริ่มเป็นคือ 2 สัปดาห์จนถึง 3 ปี พื่นจะหายใน 5-7 วัน

การติดต่อ

เชื่อนี้ติดต่อจากการสัมผัสสัมผัส: น้ำลายของผู้ป่วย หรือน้ำจากพื้นที่มือหรือเท้า และอุจจาระ: ระยะที่แพร่เชื้อประมาณอาทิตย์แรกของการเจ็บป่วย เชื่อนี้มักจะอยู่ในร่างกายได้เป็นสัปดาห์หลังจากอาการดีขึ้นแล้ว ซึ่งยังสามารถติดต่อสู่ผู้อื่นได้แม้ว่าจะหายแล้ว

อาการ

อาการมักจะเริ่มต้นด้วย มีไข้สูง เมื่ออาหาร ครั้นเนื้อครั้นตัวเจ็บคอ หลังจากมีไข้ 1-2 วันจะเห็นแผลแดงเล็กๆที่ปากโดยเป็นตุ่มน้ำใสในระยะแรก และแตกเป็นแผล ต่ำแหน่งของแผล มักจะอยู่ที่เพดานปาก หลังจากนั้นอีก 1-2 วันจะเกิดพื่นที่มือและเท้า แต่ก็อาจจะเกิดที่แขนและก้นก็ได้ เด็กที่เจ็บปากมาก อาจจะไม่ทานน้ำ รับประทานอาหารรุนแรง เด็กมีไข้สูง ชีพ และชัก อาจถึงขั้นเสียชีวิตได้

การรักษา

ไม่มีการรักษาเฉพาะโดยการรักษาตามอาการ

- ถ้ามีไข้ให้ยา paracetamol สดไว้ ห้ามให้ aspirin
- บ้วนปากด้วยน้ำเกลือไอโกลอส 1/2 ช้อน ต่อ น้ำ 1 แก้ว ต้องบ้วนเช้าเด็กบ้วนคอได้
- ดื่มน้ำให้พอ

การป้องกัน

ป้องกันได้โดยการหลีกเลี่ยงการสัมผัส น้ำูก น้ำลาย เสมหะของผู้ป่วย รวมทั้งน้ำจากตุ่ม และอุจจาระ: การลดความเสี่ยงของการติดต่อทำได้โดย

- ล้างมือให้สะอาดด้วยสบู่และน้ำ
- หลีกเลี่ยงการสัมผัสกับผู้ป่วย
- หลีกเลี่ยงที่ที่มีคนมาก
- ทำความสะอาดอุปกรณ์ที่มีการสัมผัสบ่อย เช่น ลูกบิด โตรคิฟร์ ฯลฯ

จำนวนผู้ป่วยโรคมือเท้าปาก (HFMD) จังหวัดร้อยเอ็ด รายเดือน ปี 2560

ข้อมูล ณ วันที่ 4 มิถุนายน 2560 (จากรายงาน 506)

อำเภอ	เดือน												รวม	อัตราป่วย (ต่อแสน)
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
เมือง	7	34	42	9	4	0							96	61.49
เกษตรวิสัย	0	4	1	7	2	4							18	18.30
ปทุมรัตต์	0	0	1	1	8	0							10	18.63
จตุรพักตรพิมาน	13	23	43	14	5	0							98	121.53
ธวัชบุรี	0	4	1	1	1	0							7	10.24
พนมไพร	2	1	4	3	0	0							10	13.63
โพนทอง	5	7	26	0	21	4							63	58.40
โพธิ์ชัย	0	0	0	1	0	0							1	1.73
หนองพอก	1	3	6	4	0	0							14	21.31
เสลภูมิ	5	6	16	1	4	1							33	27.16
สุวรรณภูมิ	8	9	6	3	3	0							29	24.91
เมืองสรวง	0	0	0	0	0	0							0	0.00
โพนทราย	2	5	2	1	0	0							10	35.71
อาจสามารถ	7	7	10	6	4	0							34	45.64
เมยวดี	3	0	0	1	1	0							5	22.02
ศรีสมเด็จ	0	1	1	2	1	0							5	13.56
จังหาร	0	0	16	11	0	0							27	57.34
เสิงสาง	6	1	1	1	1	0							10	35.97
หนองฮี	6	3	0	0	0	0							9	36.14
ทุ่งเขาหลวง	0	0	1	0	0	0							1	4.23
รวมทั้งหมด	65	108	177	66	55	9	0	0	0	0	0	0	480	36.68